

ÎNCHEIERE

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Privex-Prim”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Privex-Prim” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, intervenienți accesorii Inspectoratul General de Poliție și Viorel Puiu, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 31 ianuarie 2015 și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 28 februarie 2014, SRL „Privex-Prim” a depus cerere de chemare în judecată împotriva IFS mun. Chișinău, intervenienți accesorii Inspectoratul General de Poliție și Viorel Puiu, cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în baza deciziei IFS mun. Chișinău privind inițierea controlului fiscal nr. 14116 din 05 noiembrie 2013, la întreprindere a fost efectuat un control fiscal, cu aplicarea metodelor și surselor indirecte, pentru perioada 01 ianuarie 2009 - 30 septembrie 2013.

Susține că, la 08 noiembrie 2013, în rezultatul controlului IFS mun. Chișinău a perfectat Actul nr. 5-661517, potrivit căruia s-a stabilit lipsa totală a documentelor contabile și de evidență ale contribuabilului (Registre de casă, Registrele mașinilor de casă și control, Registrul „Carte Mare”, pentru perioada 2009-2013, evidența analitică aferentă procurărilor, facturi fiscale aferente livrărilor, Registre livrări și procurări, acte de verificare, contracte, balanțele de verificare pe toate conturile contabile pentru perioada 2009-2013, dări de seamă fiscale, care servesc drept bază pentru întocmirea rapoartelor financiare), ceea ce face imposibilă efectuarea controlului fiscal prin metoda verificării totale.

În Actul de control s-a menționat, că în perioada controlului administratorul SRL „Privex Prim”, Igor Rusu a comunicat Direcției Generale Controlul Fiscal că, o parte din actele contabile se află la fostul administrator Puiu Viorel (care refuză să le predea), iar cealaltă parte se află la Comisariatul General de Poliție mun. Chișinău, fiind ridicate de ofițerul de urmărire penală E. Slivinski în cadrul urmăririi penale pe cauza penală nr. 2010036816.

Declară reclamanta că inspectorul IFS mun. Chișinău a încercat să obțină actele contabile ale SRL „Privex Prim” de la Comisariatul General de Poliție, însă fără succes, în consecință, aplicând metoda indirectă de control, organul fiscal a stabilit și a recalculat suma impozitelor, precum și a aplicat sancțiuni fiscale față de SRL „Privex Prim” prin stabilirea majorărilor de întârziere și amenzilor.

Invocă SRL „Privex Prim” că aplicarea metodei indirecte se datorează exclusiv acțiunilor ilegale ale fostului administrator al întreprinderii, V. Puiu și colaboratorilor IGP care până la moment rețin actele contabile ale întreprinderii și refuză a le prezenta la solicitarea IFS mun. Chișinău, ceea ce a condus în final la sancționarea ilegală a SRL „Privex-Prim” prin decizia nr. 2446/p/1a din 04 decembrie 2013.

Afirmă că prin decizia IFS mun. Chișinău nr. 2446/17 din 04 decembrie 2013, SRL „Privex Prim” a fost sancționată pentru încălcarea prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c), e), art. 84 alin. (1/1), art. 115, art. 187 alin. (5) Cod fiscal, cu încasarea din bugetul de stat a taxei pe valoare adăugată (TVA) în mărime de 251 774 lei, impozitului pe venit în sumă de 18 610 lei, majorărilor de întârziere în sumă de 66 341 lei pentru TVA neachitat și 1265 lei pentru neachitarea impozitului pe venit, amenzilor în mărime de 50 000 lei- pentru neasigurarea integrității de evidență contabilă pentru perioada anilor 2009-2013, 5 583 lei-pentru diminuarea impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător, 75 532 lei pentru diminuarea TVA, 1000 lei pentru întocmirea declarației cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală 2012 care conține informație neautentică, 5000 lei pentru întocmirea declarației cu privire la impozit pe venit pentru perioada fiscală 2009-2011, declarațiilor privind TVA pentru perioada fiscală septembrie 2009-septembrie 2012, 1112 lei pentru neplata în termen a impozitului pe venit în rate pentru perioada fiscală 2012.

Menționează reclamanta că, ulterior contestării deciziei IFS mun. Chișinău nr. 2446/p/1a din 04 decembrie 2013, aceasta a fost parțial modificată prin decizia IFS mun. Chișinău nr. 10 din 23 ianuarie 2014, prin care s-a dispus majorarea impozitului pe venit ce urmează a fi achitat de la 18 610 lei până la 24 183 lei, s-a redus majorarea de întârziere la TVA de la 66 341 lei la 54 602 lei, s-a majorat majorarea de întârziere de la 1265 lei la 1643 lei pentru neachitarea impozitului pe venit, s-a majorat amenda pentru diminuarea impozitului de la 5 583 lei la 7 225 lei, s-a micșorat amenda pentru neplata în termen a impozitului pe venit de la 1 112 lei la 537 lei, în rest a fost menținută Decizia nr. 2446/p/1a din 04 decembrie 2013.

Cere SRL „Privex Prim” anularea deciziilor IFS mun. Chișinău nr. 2446/p/1a din 04 decembrie 2013 și nr. 10 din 23 ianuarie 2014 ca fiind ilegale.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 31 ianuarie 2015, acțiunea a fost admisă, a fost anulată decizia IFS mun. Chișinău de sancționare fiscală nr. 3446/p/1a din 04 decembrie 2013 și decizia IFS mun. Chișinău emisă pe marginea contestației nr. 10 din 23 ianuarie 2014.

Instanța de fond a conchis că IFS mun. Chișinău incorect a aplicat metoda indirectă de control, constatând lipsa documentelor contabile și de evidență contribuabilă, întrucât o parte se afla la fostul administrator Puiu Viorel care a refuzat să le predea, iar o parte la organul de urmărire penală, administratorul actual fiind în imposibilitate reală de a le prezenta la control.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016, a fost admis apelul declarat de către IFS mun. Chișinău, casată hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 31 ianuarie 2015 cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea a fost respinsă.

Instanța de apel a concluzionat faptul că administratorul entității SRL „Privex-Prim”, Igor Rusu, a fost obligat să întreprindă măsuri reale în vederea restabilirii evidenței contabile, având la dispoziție suficient timp în acest sens, iar documentele ridicate de către organul de urmărire penale nu erau necesare la efectuarea controlului fiscal.

La 16 ianuarie 2017, SRL „Privex-Prim” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016 cu menținerea hotărârii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 31 ianuarie 2015.

În susținerea recursului SRL „Privex Prim” a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel.

De asemenea a indicat că, instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 189 alin. (2) Cod fiscal, deoarece în speță nu s-a constatat lipsa contabilității, dar s-a constatat aflarea ei la fostul administrator Viorel Puiu și la organele de drept - Comisariatul General de Poliție, în aceste circumstanțe de către IFS mun. Chișinău nu putea fi aplicată metoda indirectă, organul fiscal urmând să conlucreze cu autoritățile publice și organele de drept responsabile, în vederea ridicării documentelor necesare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016 a fost expediată în adresa recurentei la 22 noiembrie 2016, astfel recursul declarat de SRL „Privex Prim” la 16 ianuarie 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 22 mai 2017, în adresa IFS mun. Chișinău, IGP și Puiu Viorel a fost expediată copia recursului declarat de către SRL „Privex Prim” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 08 iunie 2017 șeful Direcției generale administrare fiscală mun. Chișinău, Tatiana Loghin a depus referință împotriva recursului declarat de SRL „Privex Prim”, invocând că decizia Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016 este întemeiată și legală, iar argumentele expuse în recurs au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordine de apel.

Alte referințe nu au parvenit.

La 21 august 2017 SRL „Privex Prim” a depus recurs suplimentar împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 august 2017, indicând că instanța de apel eronat a concluzionat despre iresponsabilitatea lui Viorel Puiu pentru neprezentarea documentelor Serviciului Fiscal de Stat, deoarece prin hotărârea judecătorei Botanica din 30 iunie 2015, devenită definitivă și irevocabilă prin decizia Curții de Apel

Chișinău din 22 decembrie 2016 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2017, a fost admisă acțiunea lui Igor Rusu și SRL „Privex-Prim”, Viorel Puiu fiind obligat să transmită actele întreprinderii.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Privex-Prim” este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Privex-Prim” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut argumentul recurentei SRL „Privex-Prim” precum că instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 189 alin. (2) Cod fiscal, în speță nu s-a constatat lipsa contabilității, dar s-a constatat aflarea ei la fostul administrator Viorel Puiu și la organele de drept - Comisariatul General de Poliție, în aceste circumstanțe de

către IFS mun. Chișinău nu putea fi aplicată metoda indirectă, organul fiscal urmând să conlucreze cu autoritățile publice și organele de drept responsabile, în vederea ridicării documentelor necesare, din următoarele.

Potrivit art. 43 alin. (5) din Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, documentele contabile pot fi ridicate (sechestrate) de către organele autorizate. Conducătorul entității sau persoana autorizată de acesta sînt obligați, în prezența reprezentanților organelor care ridică (sechestrează) documentele, să facă copii de pe acestea, cu indicarea temeiului și datei ridicării (sechestrării). Copiile respective se certifică prin semnăturile persoanelor care au ridicat (sechestrat) documentele. Pentru documentele ridicate (sechestrate) se întocmește un proces-verbal care se semnează de reprezentantul organului ce ridică (sechestrează) și de conducătorul entității respective sau de persoana autorizată de acesta.

Administratorul SRL „Privex-Prim”, Igor Rusu care a intrat în drepturi depline la sfârșitul anului 2012, a dispus de suficient timp pentru a întreprinde măsuri reale în vederea restabilirii evidenței contabile (actul de control fiind întocmit în noiembrie 2013), până la emiterea deciziei organului fiscal (decembrie 2013) și deciziei emisă pe marginea contestației nr. 10 din 23 ianuarie 2014, la solicitarea organului fiscal nefiind prezentate nici un document contabil.

Mai mult ca atât controlul fiscal efectuat la SRL „Privex Prim” a inclus perioada 01 ianuarie 2009-30 septembrie 2013, astfel majoritatea documentelor ridicate de organul de urmărire penală nu prezentau interes pentru autoritatea fiscală la efectuarea controlului, deoarece nu includeau perioada activității contribuabilului ce urma să fie supusă verificării.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurentei SRL „Privex-Prim” precum că instanța de apel eronat a concluzionat despre iresponsabilitatea lui Viorel Puiu pentru neprezentarea documentelor Serviciului Fiscal de Stat, deoarece prin hotărârea judecătorească Botanica din 30 iunie 2015, devenită definitivă și irevocabilă prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2016 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2017, a fost admisă acțiunea lui Igor Rusu și SRL „Privex-Prim”, Viorel Puiu fiind obligat să transmită actele întreprinderii, întrucât aceste acte nu constituie obiectul litigiului în cauză și nu sunt suficiente pentru efectuarea controlului fiscal în cauză, deciziile organului fiscal fiind emise pentru lipsa totală a documentelor contabile și de evidență ale contribuabilului pe perioada 2009-2013, care nu au fost prezentate de administratorul Igor Rusu nici până în prezent, de către ultimul nefiind întreprinsă nici o acțiune în acest sens.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificîndu-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să

dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Privex-Prim” ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Privex-Prim” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Luiza Gafton